

Nr 4 A.

Godkänd av första kammaren den 27 april 1923.

Godkänd av andra kammaren den 25 april 1923.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av vissa av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna för budgetåret 1923—1924 under riksstatens fjärde huvudtitel, innefattande anslagen till försvarsdepartementet.

(Statsutskottets utlåtande nr 4.)

Till Konungen.

I. Departementet.

1:o) Uti den till riksdagen den 8 januari 1923 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1923—1924 har Eders Kungl. Maj:t i avseende å fjärde huvudtiteln föreslagit riksdagen (punkt 1 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över försvarsärenden nämnda dag) i riksstaten upptaga ordinarie anslaget till departementschefen med 24,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie anslaget till departementschefen med 24,000 kronor.

2:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2) *dels* besluta, att en andre kanslisekreterarebefattning i försvarsdepartementet skall med ingången av juli månad 1923 indragas, *dels* godkänna följande stat för försvarsdepartementet att tillämpas från och med den 1 juli 1923:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i> kronor	253,000: —
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	» 6,000: —
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag, högst</i>	» 21,300: —
<hr/>	
<i>Förslagsanslag</i> kronor	280,300: —

dels ock i riksstaten upptaga ordinarie förslagsanslaget till departementet med 280,300 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag innebär, att en mindre höjning sker i det till registratorn i lantförsvarets kommandoexpedition utgående arvodet ävensom att en å departementets stat uppförd andre kanslisekreterare-tjänst indrages. Därjämte har genom en förste kanslisekreterares förflyttande till tjänstgöring i kammarrätten och sänkning av ersättningen vid uppehållande på förordnande av en förste kanslisekreterare-tjänst samt vissa inskränkningar i övrigt ytterligare besparingar vunnits.

Anslagsbehovet har med hänsyn härtill ansetts kunna nedsättas från 272,000 till 253,000 kronor för avlöningar till ordinarie tjänstemän samt från 25,500 till 21,300 kronor för avlöning till icke-ordinarie befattningshavare.

I skrivelse till statsutskottet den 16 februari 1923 har chefen för försvarsdepartementet vidare meddelat, att på grund av en förste expeditionsvaktstjänsts ledigblivande möjliggjorts den förändringen i fråga om departementets personalstat, att en för sjöförsvarets kommandoexpedition avsedd förste expeditionsvaktbefattning utbytes mot en expeditionsvaktbefattning, varigenom anslagsposten avlöningar till ordinarie tjänstemän skulle exakt beräknad kunna för budgetåret 1923—1924 upptagas till 252,038 kronor. Denna förändring skulle därjämte medföra en mindre jämkning i den vid avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) fogade tjänsteförteckningen.

Riksdagen har ansett sig böra bifalla de förändringar i fråga om departementets organisation, som av Eders Kungl. Maj:t föreslagits, ävensom besluta den ytterligare jämkning, som av departementschefen i skrivelse den 16 februari 1923 ifrågasatts.

Då vidare, enligt vad riksdagens vederbörande utskott erfarit, avsikten är, att den förste kanslisekreterare, som överflyttats till tjänstgöring i kammarrätten, skall uppföras å övergångsstat för nämnda verk, har riksdagen nu ansett sig böra besluta jämväl om indragning av en sådan befattning.

Anslagsposten avlöningar till ordinarie tjänstemän kan härigenom sänkas till i avrundat tal 252,000 kronor, medan övriga i staten ingående anslagsposter böra upptagas med de av Eders Kungl. Maj:t föreslagna beloppen.

På grund av vad sålunda anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels beslutat, att en förste och en andre kanslisekreterarebefattning i försvarsdepartementet skola med ingången av juli månad 1923 indragas,

dels beslutat, att befattningen såsom förste expeditionsvakt å sjöförsvarets kommandoexpedition skall från och med ingången av juli månad 1923 förändras till befattning såsom expeditionsvakt, ävensom bemyndiga Eders Kungl. Maj:t att vidtaga härav påkallad jämkning i den vid avlöningsreglementet den 22 juni 1921 för befattningshavare vid statsdepartement m. fl. verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, fogade tjänsteförteckningen,

dels godkänt följande stat för försvarsdepartementet att tillämpas från och med den 1 juli 1923:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i> kronor	252,000: —
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i> »	6,000: —
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. »	21,300: —
	<i>Förslagsanslag</i> kronor 279,300: —

dels ock i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till departementet med 279,300 kronor.

II. Lantförsvaret.

A. Avlöning, rekrytering, resekostnader m. m.

3:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3) *dels* godkänna vid statsrådsprotokollet över försvarsärenden den 8 januari 1923 fogat förslag till stat för arméförvaltningen att tillämpas under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924, *dels ock* i riksstaten upptaga ordinarie förslagsanslaget till arméförvaltningen med 526,136 kronor.

I fråga om arméförvaltningens stat har icke annan förändring av Eders Kungl. Maj:t föreslagits än att anslagsposten till avlöningar åt icke-ordinarie befattningshavare ansetts kunna sänkas från 97,000 till 72,000 kronor.

Extra anslaget till upprätthållande av arméförvaltningens verksamhet har däremot genom vidtagande av vissa personalindragningar minskats från 47,600 kronor till 31,100 kronor för år.

Eders Kungl. Maj:ts förslag i avseende å såväl det ordinarie anslaget till arméförvaltningen som ock extra anslaget till uppehållande

av ämbetsverkets verksamhet har icke givit anledning till erinran från riksdagens sida.

Riksdagen har emellertid uppmärksammat att i denna stat ävensom i ett par andra stater anslagsbeteckningen förslagsanslag, högst, bibehållits. Riksdagen förutsätter, att Eders Kungl. Maj:t vid staternas utfärdande i fråga om de i staterna ingående anslagsposternas betecknande vidtager den redaktionella jämkning, som kan föranledas av riksdagens i dess skrivelse nr 1 punkt 2:o) meddelade beslut angående beteckningen av riksstatsanslagen.

Beträffande förevarande ordinarie anslag får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels godkänt det vid statsrådsprotokollet över försvarsärenden den 8 januari 1923 fogade förslaget till stat för arméförvaltningen att tillämpas under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924,

dels ock i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till arméförvaltningen med 526,136 kronor.

4:o) Under hänvisning till vad riksdagen under närmast föregående punkt anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen till upprätthållande av *arméförvaltningens verksamhet* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 31,100 kronor.

5:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5) *dels* godkänna de vid statsrådsprotokollet över försvarsärenden den 8 januari 1923 fogade förslag till stater för generalitetet, generalstaben, artilleristaben, kommandantskapen, rullföringsbefälhavare med biträden, bataljonsläkare vid fältläkarkåren samt fältläkarstipendiater, remonteringsstyrelsen, krigshögskolan, artilleri- och ingenjörhögskolan, ridskolan, skjutskolan för infanteriet och kavalleriet, artilleriskjutskolorna, krigsskolan, truppförband av infanteriet, kavalleriet och artilleriet, militärbefälet på Gottland, överstelöjtnanter och majorer vid de sex fördelningskavalleriregementena, artilleriets fabriker och tyganstalter, fortifikationen, ingenjörkårerna och fälttelegrafkåren, officerare och underofficerare med vederlikar vid trängen, trängkårerna, intendenturkåren, garnisonssjukhusen i Stockholm, å Karlsborg och i Boden, arméns sjuksköterskekår samt polispersonalen i Boden och å Karlsborg, att gälla under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924, *dels* godkänna de i en vid nämnda statsrådsprotokoll fogad »Förteckning över i stat icke uppförda arvoden m. m.» under rubriken »A. Arvoden till ordinarie befattningshavare med avlöning från anslag under fjärde huvudtiteln, lantförsvaret, m. fl.» upptagna arvoden, *dels* i riksstaten upptaga ordinarie förslagsanslaget till avlöning till personal vid staber och trupp-

förband m. fl. med 37,750,000 kronor, dels medgiva, att tillsvidare räknat från och med ingången av år 1922 må, efter Eders Kungl. Maj:ts beprövande, till innehavare av läkar- eller veterinärbeställning vid arméns truppförband såsom ersättning för ökat arbete med anledning av vakans i annan läkar- eller veterinärbeställning vid samma truppförband från ordinarie avlöningsanslaget utbetalas gratifikation till det belopp och för övrigt i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som av departementschefen förordats, dels ock medgiva, att under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 må, efter Eders Kungl. Maj:ts beprövande, beredas fyllnad till furirs av första klassen löneförmåner åt därav förtjänta, vid truppförbanden anställda beställningsmän med avlöning såsom furirer av andra klassen, vilka genomgått vederbörliga utbildningskurser och som eljest icke kunna komma i åtnjutande av sådan avlöning i följd därav, att endast beställningar av lägre grad av den kategori beställningsmän, de tillhöra, finnas i vederbörliga stater uppförda, allt under förutsättning att genom vakanser i manskapsbeställningarna å vederbörligt truppförbands stat inbesparas erforderliga medel för beredande av berörda avlöningsfyllnad.

Eders Kungl. Maj:t har för bestämmande av anslagsbeloppet för budgetåret 1923—1924 utgått från följande beräkning:

	Kronor	Kronor	Summa kronor
A. Avlöningsförmåner, upptagna i vederbörliga stater	—	—	44 257 507 50
B. Kallortstillägg, förslagsvis	—	—	66 000 —
C. Arvoden för upprätthållande av veterinärvården vid vissa infanteritruppförband	—	—	6 000 —
D. Felräkningspenningar, förslagsvis	—	—	19 400 —
E. Arvoden å 50 öre pr dag åt sergeanter, kommanderade såsom biträden hos regementsintenter, förslagsvis.....	—	—	11 497 50
F. Hyresbidrag å 225 kronor åt förslagsvis 200 furirer	—	—	45 000 —
G. Anställningspenningar för förslagsvis $\frac{1}{3}$ av antalet menige volontärer	—	—	125 000 —
H. Dagavlöning åt indelt manskap:			
<i>Infanteriet.</i>			
Korpraler i förslagsvis 10 418 dagar å 0'90 krona	9 376	20	
Vice korpraler, beställningsmän och menige i förslagsvis 83 838 dagar å 0'60 krona	50 302	80	59 679 —

	Kronor	Kronor	Summa kronor
<i>Kavalleriet.</i>			
Vice korpraler, beställningsmän och menige i förslagsvis 3 404 dagar à 0'60 krona.....	—	2 042 40	61 721 40
I. Kostnader för musikelever vid infanteriet:			
2 regementen à 600 kronor	—	1 200 —	9 000 —
26 " " 300 "	—	7 800 —	
J. Ersättning åt vissa löntagare i följd av arméns omorganisation	—	—	500 —
K. Gottgörelse för tjänstehästar.....	—	—	305 145 —
L. Vissa arvoden m. m.....	—	—	875 154 05
M. Oförutsedda utgifter för uppehållande tillfälligtvis av furage- och sjukvårdsuppbördsman samt köksföreståndarebefattningar ävensom för anställande tillfälligtvis av maskinister, eldare, kokerskor, kokerskebiträden, tillsyningsmän m. fl. och för ändring i utgående arvoden, förslagsvis	—	—	12 000 —
Summa kronor	—	—	45 793 925 45

På grund av 1922 års riksdags beslut om sänkning av det fast anställda manskapets avlöning har emellertid ovan angivna summa ansetts kunna minskas med 2,000,000 kronor. Med anledning av att i viss utsträckning vakanser beräknas förefinnas, har vidare anslaget reducerats med 12 procent.

På grund härav och då ersättning för tjänstebostäder beräknats komma att inflyta med 700,000 kronor, har Eders Kungl. Maj:t uppskattat medelsbehovet under avlöningsanslaget till $(45,793,925 - 2,000,000 - \frac{12}{100} \cdot 43,793,925 - 700,000 =)$ i avrundat tal 37,750,000 kronor.

I förestående anslagsberäkning ingår en post av 2,130 kronor, avsedd för anställande av ytterligare ett stadigvarande rullföringsbiträde vid Göteborgs stadsrullföringsområde. Ersättning till detta biträde har tidigare enligt särskilt beslut av Eders Kungl. Maj:t anvisats från lantförsvarets anslag till extra utgifter.

Mot Eders Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen icke funnit anledning till annan erinran än att, då enligt riksdagens mening med säkerhet icke för närvarande kan bedömas, huruvida framtida behov kan komma att föreligga av ytterligare ett rullföringsbiträde vid Göteborgs stadsrullföringsområde, biträdesbefattningen icke nu bör uppföras å stat.

Den hittills gällande staten för rullföringsbefälhavare med biträden synes på grund härav allt fortfarande böra tillämpas.

Vid den lönereglering, som vid 1921 års riksdag företogs för manskapet vid såväl armén som marinen, bestämdes grundavlöningen till 960 kronor, å vilket belopp emellertid något dyrtidstillägg icke skulle utgå. Denna avlöning var beräknad bl. a. med hänsyn till förmåner, som vid samma tid tillkommo lantarbetare. Sedermera beslöt nästlidet års riksdag sänka grundlönen för manskapet till 750 kronor med hänsyn till den lönereduktion för lantarbetarna, som ägt rum från slutet av år 1920 till motsvarande tid år 1921. Nedsättning skulle tillämpas å personal, som efter den 1 juli 1922 antogs eller rekapitulerade.

På grund av den ytterligare sänkning i lantarbetarlönerna, som intill slutet av år 1922 inträffat och vilken kan uppskattas till ungefär 150 kronor, har riksdagen ansett det rimligt, att en häremot svarande reduktion av det fast anställda manskapets avlöning vidtages. Den sålunda ifrågasatta sänkningen synes böra vinna tillämpning å det manskap vid armén och marinen, som från och med den 1 juli 1923 tager anställning eller rekapitulerar, ävensom å skeppsgossar, som från nämnda tidpunkt karlskrivas.

I anslutning till detta förslag bör en genomgående sänkning med 150 kronor ske i den för manskapet antagna löneplanen. Jämväl i dyrtidstilläggsbestämmelserna för manskapet påfordras härav en ändring, då givetvis något dyrtidstillägg liksom hittills icke bör utgå å grundavlöningen. I sistnämnda hänseende kommer riksdagen att framdeles meddela sitt beslut.

Genom nyssnämnda sänkning av det fast anställda manskapets avlöning synes arméns avlöningsanslag kunna minskas med 750,000 kronor.

Vad åter beträffar den föreslagna besparingen å staten för rullföringsbefälhavare och biträden torde densamma vara för obetydlig för att kunna föranleda någon jämkning i anslaget.

Medelsbehovet under avlöningsanslaget kan alltså beräknas till 37,000,000 kronor.

På grund av vad riksdagen sålunda anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels godkänt de vid statsrådsprotokollet över försvarsärenden den 8 januari 1923 fogade förslag till stater för generalitetet, generalstaben, artilleristaben, kommandantskapen, bataljonsläkare vid fältläkarkåren samt fältläkarstipendiater, remonteringsstyrelsen, krigshögskolan, artilleri- och ingenjörhögskolan, ridskolan, skjutskolan för infanteriet och kavalleriet,

artilleriskjutskolorna, krigsskolan, truppförband av infanteriet, kavalleriet och artilleriet, militärbefälet på Gotland, överstelöjtnanter och majorer vid de sex fördelningskavalleriregementena, artilleriets fabriker och tyganstalter, fortifikationen, ingenjörkårerna och fälttelegrafkåren, officerare och underofficerare med vederlikar vid trängen, trängkårerna, intendenturkåren, garnisonssjukhusen i Stockholm, å Karlsborg och i Boden, arméns sjuksköterskekår samt polispersonalen i Boden och å Karlsborg ävensom förslag till stat för rullföringsbefälhavare med biträden av den lydelse, bilaga till denna skrivelse utvisar, att gälla under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924,

dels godkänna de i en vid nämnda statsrådsprotokoll fogad »Förteckning över i stat icke uppförda arvoden m. m.» under rubriken »A. Arvoden till ordinarie befattningshavare med avlöning från anslag under fjärde huvudtiteln, lantförsvaret, m. fl.» upptagna arvoden,

dels beträffande avlöningsreglementet för fast anställt manskap vid armén och marinen:

1) beslutat, att de i 2 § av reglementet intagna löneplanerna skola för manskap, som från och med den 1 juli 1923 tager anställning eller rekapitulerar, ävensom för den, som från nämnda tidpunkt karlskrives från skeppsgossekåren, erhålla följande lydelse:

Löneplan för manskap vid armén (Ma).

Lönegrad.	Beställningshavare.	Begy-nnelse-lön.	Lön efter en tjänstetid av						
			12 må-nader.	24 må-nader.	36 må-nader.	48 må-nader.	60 må-nader.	72 må-nader.	84 må-nader.
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
5	Furir av 1. klassen	1,164	1,164	1,164	1,344	1,464	1,584	1,704	1,800
4	» » 2. »	1,092	1,092	1,092	1,272	1,392	1,512	1,632	1,728
3	Korpral	852	852	972	1,152	1,272	1,392	—	—
2	Vice korpral	684	744	864	1,044	1,164	—	—	—
1	Menig	600	660	780	960	1,080	—	—	—

Löneplan för manskap vid marinen (Mm).

Lönegrad.	Beställningshavare.	Begy-nnelse-lön.	Lön efter en tjänstetid av							
			12 må-nader.	24 må-nader.	36 må-nader.	48 må-nader.	60 må-nader.	72 må-nader.	84 må-nader.	96 må-nader.
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
2	Korpral	1,140	1,140	1,140	1,320	1,416	1,512	1,608	1,704	1,800
1	Menig	600	720	840	1,020	1,116	1,212	1,308	1,404	1,500

2) bemyndigat Eders Kungl. Maj:t att efter vidtagande av de ändringar i reglementet, som påkallas av riksdagens beslut under 1), utfärda kungörelse om ändrad lydelse av viss del i reglementet;

dels i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till avlöning till personal vid staber och truppförband m. fl. med 37,000,000 kronor,

dels medgivit, att tillsvidare räknat från och med ingången av år 1922 må, efter Eders Kungl. Maj:ts beprövande, till innehavare av läkar- eller veterinärbeställning vid arméns truppförband såsom ersättning för ökat arbete med anledning av vakans i annan läkar- eller veterinärbeställning vid samma truppförband från ordinarie avlöningsanslaget utbetalas gratifikation till det belopp och för övrigt i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som av departementschefen förordats,

dels ock medgivit, att under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 må, efter Eders Kungl. Maj:ts beprövande, beredas fyllnad till furirs av första klassen löneförmåner åt därav förtjänta, vid truppförbanden anställda beställningsmän med avlöning såsom furirer av andra klassen, vilka genomgått vederbörliga utbildningskurser och som eljest icke kunna komma i åtnjutande av sådan avlöning i följd därav, att endast beställningar av lägre grad av den kategori beställningsmän, de tillhöra, finnas i vederbörliga stater uppförda, allt under förutsättning att genom vakanser i manskapsbeställningarna å vederbörligt truppförbands stat inbesparas erforderliga medel för beredande av berörda avlöningsfyllnad.

6:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag punkt (6) har riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till inkvarteringsordnande i Stockholm med 21,450 kronor.

7:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7) har riksdagen för utbetalande av *tillägg till dagavlöning åt indelt manskap* under tjänstgöring i egenskap av underbefäl, instruktör eller beställningsman vid skolor och övningar utom vanliga repetitionsövningar för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra förslagsanslag av 115,000 kronor.

8:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8) har riksdagen för tilldelande av *mötesbidrag* åt vissa officerare och underofficerare jämte vederlikar för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra förslagsanslag av 20,000 kronor.

9:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till rekryteringskostnader med 100,000 kronor.

10:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 10) att i

riksstaten upptaga ordinarie förslagsanslaget till arméns reservstater med 551,050 kronor.

Då riksdagen icke funnit anledning till erinran mot det sätt, varpå ifrågavarande anslag beräknats, får riksdagen anmäla, att riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till arméns reservstater med 551,050 kronor.

11:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 11) att *dels* i riksstaten upptaga ordinarie förslagsanslaget till arméns personal över stat med 360,000 kronor, *dels* medgiva, att anslaget till arméns personal över stat må tagas i anspråk för utbetalande till de officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare i fältläkarkårens och fältveterinärkårens reserv, som under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 inom reserven erhålla sin första anställning i officers eller underofficers tjänstegrad eller tjänsteklass, av tillfällig förhöjning uti den enligt förordningen den 15 november 1912, angående arméns reserver av befäl och civilmilitär personal, medgivna ekiperingshjälpen med 250 kronor för officerare och vederlikar samt med 300 kronor för underofficerare, *dels* medgiva, att till dem, vilka efter utgången av juni månad 1923 erhålla sin första anställning inom reserven i officers tjänstegrad eller tjänsteklass, må, då de äro inbeordrade till tjänstgöring, utlämnas samtliga i den personliga fältutrustningen ingående utrednings- och remtygspersedlar samt vapen, med undantag av sabelhandrem (portepé) och sabel med balja, *dels ock* medgiva, att det veterinär i fältveterinärkårens reserv, som icke innehar fyllnadspension, ävensom extra veterinär, varmed förstås veterinär, som icke innehar beställning inom lantförsvaret, under tjänstgöring tillkommande dagarvode må från och med den 1 juli 1923 utgå med 10 kronor till examinerad veterinär och med 8 kronor 50 öre till studerande vid veterinärhögskolan.

Riksdagen har icke haft annan anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag än att det syntes riksdagen lämpligt, att det oexaminerad veterinär vid tjänstgöring tillkommande dagarvode ned-sattes från av Eders Kungl. Maj:t föreslagna 8 kronor 50 öre till 7 kronor 50 öre.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen

dels i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till arméns personal över stat med 360,000 kronor,

dels medgivit, att anslaget till arméns personal över stat må tagas i anspråk för utbetalande till de officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare i fältläkarkårens och fältveterinärkårens reserv, som under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 inom reserven

erhålla sin första anställning i officers eller underofficers tjänstegrad eller tjänsteklass, av tillfällig förhöjning uti den enligt förordningen den 15 november 1912, angående arméns reserver av befäl och civilmilitär personal, medgivna ekiperingshjälpen med 250 kronor för officerare och vederlikar samt med 300 kronor för underofficerare,

dels medgivit, att till dem, vilka efter utgången av juni månad 1923 erhålla sin första anställning inom reserven i officers tjänstegrad eller tjänsteklass, må, då de äro inbeordrade till tjänstgöring, utlämnas samtliga i den personliga fältutrustningen ingående utrednings- och remtygspersedlar samt vapen, med undantag av sabelhandrem (portepé) och sabel med balja,

dels medgivit, att det veterinär i fältveterinärkårens reserv, som icke innehar fyllnadspension, ävensom extra veterinär, varmed förstås veterinär, som icke innehar beställning inom lantförsvaret, under tjänstgöring tillkommande dagarvode må från och med den 1 juli 1923 utgå med 10 kronor till examinerad veterinär och med 7 kronor 50 öre till studerande vid veterinärhögskolan.

12:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12) har riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till rese- och traktamentspenningar med 360,000 kronor.

13:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13) har riksdagen för bestridande av kostnaderna för *höjning av dagtraktamenten* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra förslagsanslag av 600,000 kronor.

14:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 14) har riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till rese- och traktamentskostnader m. m. för hästuttagningsnämndernas ordförande med 100,000 kronor.

15:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 15) har riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till flyttningsersättning med 230,000 kronor.

16:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 16) har riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till resestipendier utan angivet belopp.

B. De värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovisning.¹

17:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 17) att i riksstaten upptaga ordinarie förslagsanslaget till penningbidrag och penningtillskott med 4,282,084 kronor.

Då riksdagen icke funnit anledning till erinran mot det sätt, varpå förevarande anslag med tillämpning av förut antagna grunder beräknats, har riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till penningbidrag och penningtillskott med 4,282,084 kronor.

18:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 18) har riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till understöd åt vissa värnpliktigas familjer med 506,000 kronor.

19:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 19) har riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till inskrivnings-, mönstrings- och färdkostnader m. m. med 525,300 kronor.

C. Undervisning, understöd, expenser m. m.

20:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 20) att i riksstaten upptaga ordinarie reservationsanslaget till undervisnings- och gymnastikmateriel samt undervisningsanstalter och utbildningskurser med 565,443 kronor.

Vidare har Eders Kungl. Maj:t, till förstärkning av nu ifrågavarande anslag äskat ett extra anslag av 123,336 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, får beträffande det ordinarie anslaget anmäla, att riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till undervisnings- och gymnastikmateriel samt undervisningsanstalter och utbildningskurser med 565,443 kronor.

21:o) Under hänvisning till vad riksdagen under närmast föregående punkt anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till undervisnings- och gymnastikmateriel samt undervisningsanstalter och utbildningskurser* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 123,336 kronor.

22:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 22) har riksdagen

dels för anordnande av *vissa utbildningskurser vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 42,000 kronor,

dels ock medgivit, att för nyss angivna ändamål jämväl må tagas i anspråk ett belopp av 20,000 kronor av det för anordnande av vissa utbildningskurser vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet för år 1921 beviljade extra reservationsanslag av 46,070 kronor.

23:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 23) har riksdagen till bestridande av *vissa kostnader för krigsskolans verksamhet* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 55,000 kronor.

24:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 24) har riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till studiestipendier med 13,000 kronor.

25:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 25) att i riksstaten upptaga ordinarie reservationsanslaget till understöd åt föreningar och till skrifers utgivande med 33,000 kronor.

Departementschefen har vid behandlingen av detta anslag anfört, bl. a., att han funne sig under nu rådande statsfinansiella förhållanden icke kunna förorda stegrade anslagskrav. Fast hellre syntes det honom vara angeläget, att en allmän undersökning verkställdes, huruvida icke vissa av de understöd, som tidigare utgått, kunde minskas eller till äventyrs helt indragas.

I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag och med instämmande i vad departementschefen sålunda uttalat, får riksdagen anmäla, att riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till understöd åt föreningar och till skrifers utgivande med 33,000 kronor.

26:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 26), att till den vid skytteförbundens överstyrelses expedition anställda personalen, med undantag av kassaförvaltaren, må från förefintliga reservationer under extra anslaget till det frivilliga skytteväsendets befrämjande under år 1923 utbetalas dyrtidstillägg enligt de grunder, som för samma år äro eller kunna varda bestämda i fråga om dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag medgivit, att till den vid skytteförbundens överstyrelses expedition anställda personalen, med undantag av kassaförvaltaren, må från förefintliga reservationer under extra anslaget till det frivilliga skytteväsendets befrämjande under år 1923 utbetalas dyrtidstillägg enligt de grunder, som för samma år äro eller kunna varda bestämda i fråga om dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.

27:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 27) att i riksstaten upptaga ordinarie reservationsanslaget till skrivmaterialier, expenser, bränsle, lyse m. m. med 306,814 kronor.

Anslaget var i riksstaten för år 1922 upptaget med 306,414 kronor. Till förstärkning av detta anslag anvisade nästlidet års riksdag å tilläggsstat för samma år ett anslag av 214,180 kronor.

För tiden 1 januari—30 juni 1923 är det ordinarie anslaget i riks-

staten upptaget med 153,407 kronor och förstärkningsanslaget med 203,300 kronor.

Eders Kungl. Maj:t har nu beträffande budgetåret 1923—1924 föreslagit, att det ordinarie anslaget måtte upptagas med 306,814 kronor och förstärkningsanslaget med 302,686 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t sålunda föreslagit, får beträffande det ordinarie anslaget anmäla, att riksdagen i riksstaten upptaga ordinarie reservationsanslaget till skrivmaterialier, expenser, bränsle, lyse m. m. med 306,814 kronor.

28:o) Under hänvisning till vad riksdagen under närmast föregående punkt anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till skrivmaterialier, expenser, bränsle, lyse m. m.* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 302,686 kronor.

29:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 29) att i riksstaten upptaga ordinarie reservationsanslaget till skrivmaterialier m. m. vid truppförbanden med 163,250 kronor.

Ordinarie reservationsanslaget till skrivmaterialier m. m. vid truppförbanden var i riksstaten för år 1922 upptaget med 163,250 kronor. Till förstärkning av detta anslag anvisade nästlidet års riksdag å tilläggsstat för samma år ett anslag av 228,610 kronor.

I riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 är det ordinarie anslaget upptaget med 81,625 kronor och förstärkningsanslaget med 114,300 kronor.

Eders Kungl. Maj:t har nu under det ordinarie anslaget för budgetåret 1923—1924 äskat ett belopp av 163,250 kronor och till förstärkning av samma anslag ett belopp av 211,413 kronor.

Mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågakvarande anslagsäskanden har riksdagen icke funnit anledning till erinran.

Riksdagen får beträffande det ordinarie anslaget anmäla, att riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till skrivmaterialier m. m. vid truppförbanden med 163,250 kronor.

30:o) Under hänvisning till vad riksdagen under närmast föregående punkt anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till skrivmaterialier m. m. vid truppförbanden* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 211,413 kronor.

31:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 31) har riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till tryckningskostnader med 300,000 kronor.

32:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 32) har riksdagen, i likhet med vad tidigare ägt rum, till bestridande av kost-

nader för *vissa arbeten å mobiliseringsverket* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 35,000 kronor.

33:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 33) har riksdagen av det för *fortsättande av arbetena för utgivande av generalstabens översiktskarta över Sverige* i skalan 1 : 400,000 utav 1922 års riksdag beviljade anslag, 18,500 kronor, för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag anvisat återstoden, 11,500 kronor.

D. Förplägnad, intendenturmateriel, remontering, övningar m. m.

34:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 34) att i riksstaten upptaga ordinarie förslagsanslaget till mathållning med 9,683,334 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, får anmäla, att riksdagen, i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till mathållning med 9,683,334 kronor.

35:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 35) att i riksstaten upptaga ordinarie reservationsanslaget till munderingsutrustning med 4,237,613 kronor.

Anslaget, som under en följd av år beräknats efter 33 öre om dagen för varje man och 10 öre om dagen för varje häst, har upptagits för år 1922 med 3,778,853 kronor och för första halvåret 1923 med 1,602,848 kronor. Till förstärkning av ordinarie munderingsanslaget hava härutöver anvisats extra anslag, beräknade efter 17 öre om dagen för varje man och 5 öre om dagen för varje häst och uppgående för år 1922 till 1,942,815 kronor och för första halvåret 1923 till 823,800 kronor.

Såväl det av Eders Kungl. Maj:t nu äskade ordinarie anslaget som det under nästföljande punkt omförmälda, till förstärkning av samma anslag begärda belopp är beräknat efter ovan angivna grunder.

Då riksdagen icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, får riksdagen anmäla, att riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till munderingsutrustning med 4,237,613 kronor.

36:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 36) har riksdagen till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till munderingsutrustning* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 2,179,327 kronor.

37:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 37) att i riksstaten upptaga ordinarie reservationsanslaget till kasernutredning, intendenturfordon m. m. med 1,746,905 kronor.

Såväl det av Eders Kungl. Maj:t äskade ordinarie anslaget som det under punkt 38 här nedan omförmälda förstärkningsanslaget är beräknat efter förut följda grunder.

Riksdagen, som icke haft något att erinra beträffande Eders Kungl. Maj:ts förslag, får beträffande det ordinarie anslaget anmäla, att riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till kasernutredning, intendenturfordon m. m. med 1,746,905 kronor.

38:o) Under hänvisning till vad riksdagen under närmast föregående punkt anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till kasernutredning, intendenturfordon m. m.* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 242,084 kronor.

39:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 39) att i riksstaten upptaga ordinarie reservationsanslaget till bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt vid truppförbanden med 2,300,000 kronor.

Dessutom har Eders Kungl. Maj:t för budgetåret 1923—1924 till anslagets förstärkande äskat ett belopp av 2,000,000 kronor.

Mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande anslagsäskanden har riksdagen icke haft något att erinra.

Riksdagen får beträffande det ordinarie anslaget anmäla, att riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt vid truppförbanden med 2,300,000 kronor.

40:o) Under hänvisning till vad riksdagen under närmast föregående punkt anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt vid truppförbanden* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 2,000,000 kronor.

41:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 41) att i riksstaten upptaga ordinarie reservationsanslaget till reparation med 565,750 kronor.

Ordinarie reservationsanslaget till reparation var i riksstaten för år 1922 upptaget med 934,350 kronor. För första halvåret 1923 är för ändamålet å riksstaten anvisat ett belopp av 567,500 kronor, avsett bland annat för inköp av 500 reparationer.

Eders Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag innebär, att jämväl för budgetåret 1923—1924 skulle inköpas ett antal av 500 reparationer efter ett medelpris av 1,000 kronor.

Till grund för medelsbehovets uppskattande har lagts följande beräkning:

	Kronor.	Summa kronor.
Utgifter.		
Inköp av remonter.		
500 ersättningsremonter à 1 000 kronor	500,000	--
Transport-, rese- och diverse kostnader.		
500 remonter à 187 kronor 50 öre	93,750	--
Omkostnader vid depåerna.		
5 remontdepåer	25,000	--
Å depå störtade remonter.		
20 remonter à 1,187 kronor 50 öre	23,750	--
Summa kronor	--	642,500
Inkomster.		
Utrangerade stamhästar:		
650 hästar à 95 kronor	61,750	--
Ersättning för till tjänstehästar uttagna stamhästar.		
10 under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 uttagna hästar à 1 500 kronor	15,000	--
Återstod kronor	--	565,750

Riksdagen har, i avvaktan på resultatet av försvarsrevisionens utredning samt i betraktande av nödvändigheten av att med hänsyn till den statsfinansiella situationen den största sparsamhet iakttages, ansett sig böra stanna vid det av Eders Kungl. Maj:t till inköp föreslagna antalet remonter eller 500.

Jämväl i övrigt ansluter sig riksdagen till Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till reparation med 565,750 kronor.

42:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 42) har riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till furagering med 4,715,453 kronor.

43:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 43) att för drift och underhåll av personautomobiler för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra förslagsanslag av 60,000 kronor.

Uti sin skrivelse nr 4 A omförmålde 1922 års riksdag, att riksdagens vederbörande utskott med stöd av 46 § riksdagsordningen infordrat

arméförvaltningens yttrande rörande användningen av de personautomobiler, som för det dåvarande funnes i bruk, ävensom rörande de besparingar å andra anslag under fjärde huvudtiteln, som genom användningen av dessa automobiler kunde uppstå. Av de uppgifter, utskottet sålunda införskaffat, ville det synas, som om alltför stora kostnader åsamkades statsverket genom dessa automobiler, utan att i allmänhet motsvarande nytta och fördelar ernåddes. Det syntes jämväl riksdagen mindre lämpligt, att staten tillhandahölle vissa högre officerare samtidigt automobil och tjänstehäst. Riksdagen hade med hänsyn härtill ansett sig böra begära en fullständig utredning rörande behovet och användningen av ifrågavarande automobiler, huruvida statens nuvarande kostnader för dem kunde anses uppvägas av motsvarande fördelar, samt om icke kostnaderna för de tjänsteresor, vid vilka dessa automobiler komme till användning, skulle kunna nedbringas genom användandet av andra fortskaffningsmedel.

Sedan med anledning av detta riksdagens uttalande utredning verkställdt, har Eders Kungl. Maj:t ansett sig böra föreslå, att för budgetåret 1923—1924 måtte i likhet med vad tidigare varit fallet anvisas anslag för drift och underhåll av personautomobiler. Anslaget, som borde avses för högst 10 för de högre militära staberna samt arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse avsedda automobiler ävensom för de automobiler, som erfordrades vid fälttelegrafkåren för vissa tekniska uppgifter, har ansetts böra upptagas med 60,000 kronor samt i likhet med vad hittills ägt rum erhålla förslagsanslags natur.

I samband med anslagskravet har departementschefen meddelat att framställning förväntades komma att göras hos Eders Kungl. Maj:t om anskaffande av ytterligare två personautomobiler, avsedda för andra och femte arméfördelningarnas staber, vilka nu sakna sådana.

Riksdagen har av den lämnade utredningen icke funnit sig övertygad om, att de dryga kostnader, statsverket åsamkas för drift och underhåll av de för vissa högre staber samt arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse avsedda automobilerna, verkligen uppvägas av häremot svarande nytta och fördelar. När därtill ifrågasatts att nu utöka den för de högre staberna avsedda automobilparken, har riksdagen ansett att åtgärder böra vidtagas för att ifrågavarande anslag allenast disponeras i sådan utsträckning, som kan anses vara av behovet oundgängligen påkallad och som icke för statens del kan medföra mindre nödvändiga utgifter.

Riksdagen vill till en början i detta hänseende för de högre stabernas del framhålla, att något anskaffande av automobiler för andra

och femte arméfördelningarnas staber icke synes böra ifrågakomma. För andra arméfördelningens stab synes, vid de tillfällen, då så kan anses nödvändigt, automobil kunna ställas till förfogande från Fälttelegrafkårens till Malmslätt förlagda flygkompani. Beträffande femte arméfördelningens stab torde från fjärde arméfördelningen, vars stab disponerar tvenne automobiler, sådan kunna vid behov disponeras eller ock de automobiler, som uppställts vid Fälttelegrafkårens avdelningar i Stockholm, tillfälligtvis disponeras.

Vad därefter angår den för arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse avsedda automobilen, synes densamma mindre behöflig och förutsätter riksdagen, att, därest automobilen anses böra bibehållas för sitt nuvarande ändamål, sådana åtgärder med avseende å dess uppställning och drift vidtagas, att kostnaderna för densamma nedbringas till ett minimum.

Vad slutligen angår de för Fälttelegrafkårens tekniska uppgifter avsedda automobilerna, synes visserligen deras antal vara väl stort, men vill riksdagen, med hänsyn till vad riksdagen ovan anfört i fråga om möjligheten av att tillfälligtvis använda någon av de häri ingående personautomobilerna jämväl för vissa stabers räkning, icke nu ifrågasätta någon minskning av deras antal.

Genom de inskränkningar, riksdagen sålunda ansett böra ske, och då riksdagen utgår från att av Eders Kungl. Maj:t sådana anordningar vidtagas, att kostnaderna för ifrågavarande automobiler, särskilt de för de högre staberna avsedda, nedbringas i möjligaste mån, har riksdagen ansett medelsbehovet under anslaget icke behöva beräknas högre än till 50,000 kronor. I likhet med flertalet för motsvarande ändamål avsedda anslag under lantförsvarets avdelning av huvudtiteln, synes jämväl detta anslag böra erhålla reservationsanslags natur. Härigenom torde också önskvärd sparsamhet vid anslagets disponerande befrämjas.

På grund av vad riksdagen sålunda anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen för *drift och underhåll av personautomobiler* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 50,000 kronor.

44:o) I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 45) har riksdagen för anordnande av *vinterrekrytskola vid Södra skånska infanteriregementet* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra förslagsanslag av 44,000 kronor.

45:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 46) har riksdagen till *förhyrande av sjötransportmateriel* för

Karlskrona och Vaxholms grenadjärregementens övningar för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 70,000 kronor.

46:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 48) har riksdagen för anordnande av *flygövningar* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 477,000 kronor.

E. Sjukvård m. m.

47:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 49) att i riksstaten upptaga ordinarie reservationsanslaget till sjuk- och veterinärvård m. m. med 674,831 kronor.

Till förstärkning av anslaget har i likhet med vad tidigare ägt rum äskats särskilda medel.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot det sätt varpå medelsbehovet för sjuk- och veterinärvård av Eders Kungl. Maj:t beräknats, får beträffande det ordinarie anslaget anmäla, att riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till sjuk- och veterinärvård m. m. med 674,831 kronor.

48:o) Under hänvisning till vad riksdagen under närmast föregående punkt anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till sjuk- och veterinärvård m. m.* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 248,667 kronor.

49:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 51) har riksdagen till bestridande av kostnaderna för *arméns bakteriologiska laboratorium* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra förslagsanslag av 2,000 kronor.

50:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 52) har riksdagen av det för uppförande av *nytt sjukhus för Upplands artilleriregemente* utav 1921 års riksdag beviljade anslag, 350,000 kronor, för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag anvisat återstoden, 87,500 kronor.

51:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 53) att av det för verkställande av om- och tillbyggnad av garnisonssjukhuset i Boden utav 1921 års riksdag beviljade anslag, 1,073,000 kronor, för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag anvisa ett belopp av 340,000 kronor.

Riksdagen, som ansluter sig till vad departementschefen anfört i fråga om kasernbyggnadsnämndens fortsatta verksamhet, har icke funnit anledning till erinran mot vad under denna punkt föreslagits och får

alltså anmäla, att riksdagen av det för verkställande av *om- och tillbyggnad av garnisonssjukhuset i Boden* utav 1921 års riksdag beviljade anslag, 1,073,000 kronor, för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag anvisat ett belopp av 340,000 kronor.

52:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 54) har riksdagen till befrämjande av det *frivilliga sjukvårdsväsendet i krig* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 25,000 kronor.

F. Byggnader och ingenjörmateriel.

53:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 62) *dels i riksstaten upptaga ordinarie reservationsanslaget till byggnader, övningsfält och skjutbanor med 2,118,900 kronor, dels ock* medgiva, att till förbättring av uppvärmningsanordningarna inom Göta artilleriregementes kasernetablissemang må av ordinarie reservationsanslaget till byggnader, övningsfält och skjutbanor disponeras högst 45,000 kronor.

Till anslagets förstärkning för budgetåret 1923—1924 har äskats 1,589,175 kronor, motsvarande 75 procent av det ordinarie anslaget.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot det sätt, varpå medelsbehovet för ifrågavarande ändamål av Eders Kungl. Maj:t beräknats.

Beträffande ordinarie byggnadsanslaget får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen

dels i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till byggnader, övningsfält och skjutbanor med 2,118,900 kronor,

dels ock medgivit, att till förbättring av uppvärmningsanordningarna inom Göta artilleriregementes kasernetablissemang må av ordinarie reservationsanslaget till byggnader, övningsfält och skjutbanor disponeras högst 45,000 kronor.

54:o) Under hänvisning till vad riksdagen under närmast föregående punkt anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till byggnader, övningsfält och skjutbanor* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 1,589,175 kronor.

55:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 64) har riksdagen för bestridande av de särskilda *kostnader, som blivit en följd av uppskjutande tillsvidare av arbetena å uppförande av kasernetablissemang för Södra skånska infanteriregementet*, för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 16,000 kronor.

56:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 65) har riksdagen till *uppförande av ett vattentorn jämte pumpstation vid flygkompaniets etablissemang å Malmen* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 55,000 kronor.

57:o) I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 66) har riksdagen till bestridande av kostnaderna för *vissa arbeten vid infanteriskjutskolan å Rosersberg* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 165,000 kronor.

58:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 68) har riksdagen till *elektrifiering av Livgardets till häst kasernetablissemang* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 82,500 kronor.

59:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 69) att i riksstaten upptaga ordinarie reservationsanslaget till ingenjörmateriel utom flygmateriel med 86,600 kronor.

Såsom anslagsförstärkning har äskats ett belopp av 67,400 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag i fråga om beräkningen av medelsbehovet till ifrågavarande ändamål har icke föranlett någon erinran från riksdagens sida.

Beträffande det ordinarie anslaget får riksdagen anmäla, att riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till ingenjörmateriel utom flygmateriel med 86,600 kronor.

60:o) Under hänvisning till vad riksdagen under närmast föregående punkt anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till ingenjörmateriel utom flygmateriel* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 67,400 kronor.

61:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 71) har riksdagen till *underhåll av flygmaterielen* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 740,000 kronor.

62:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 72) har riksdagen av det för *krigsbromaterielens förstärkning* utav 1921 års riksdag beviljade anslag, 90,000 kronor, för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag anvisat ett belopp av 30,000 kronor.

63:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 73) har riksdagen av det för *komplettering av viss materiel vid Fälttelegrafkåren* utav 1921 års riksdag beviljade anslag, 60,000 kronor, för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag anvisat återstoden, 30,000 kronor.

64:o) I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 74) har riksdagen av det för *anskaffning av förlag av materialier för*

flygplantillverkning utav 1921 års riksdag beviljade anslag, 60,000 kronor, för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag anvisat återstoden, 15,000 kronor.

65:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 75) har riksdagen till *anskaffning av fallskärmar* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 11,400 kronor.

G. Diverse.

66:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 76) har riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till ersättning för rustning och rotering med 460,000 kronor.

67:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 77) har riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till extra utgifter med 415,000 kronor.

68:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 78) har riksdagen

dels i riksstaten uppfört anslaget till kommittéer och utredningar genom sakkunniga såsom reservationsanslag,

dels ock upptagit nämnda anslag med ett belopp av 80,000 kronor.

69:o) I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 79) har riksdagen för beredande av *semester åt vid lantförsvaret anställda arbetare* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra förslagsanslag av 100,000 kronor.

III. Sjöförsvaret.

A. Avlöning, rekrytering, resekostnader m. m.

70:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 80) att, med godkännande av det vid statsrådsprotokollet över försvarsärenden den 8 januari 1923 fogade förslag till stat för marinförvaltningen att tillämpas under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924, i riksstaten upptaga ordinarie förslagsanslaget till marinförvaltningen med 222,670 kronor.

Till förstärkning av arbetskrafterna i marinförvaltningen m. m. uppfördes å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag, högst, 65,000 kronor. I riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 finnes för motsvarande

ändamål under titel marinförvaltningens verksamhet uppfört ett förslagsanslag, högst, 32,500 kronor.

Det ordinarie anslaget till marinförvaltningen har av departementschefen ansetts böra för budgetåret 1923—1924 upptagas med enahanda belopp som för år 1922. Beträffande anslaget till marinförvaltningens verksamhet föreslås däremot en nedsättning till 35,000 kronor på grund av ifrågasatt minskning av extra arbetskrafterna inom ämbetsverket.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t sålunda föreslagit, får beträffande det ordinarie anslaget till marinförvaltningen anmäla, att riksdagen, med godkännande av det vid statsrådsprotokollet över försvarsärenden den 8 januari 1923 fogade förslag till stat för marinförvaltningen att tillämpas under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924, i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till marinförvaltningen med 222,670 kronor.

71:o) Under hänvisning till vad riksdagen under närmast föregående punkt anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen till upprätthållande av *marinförvaltningens verksamhet* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag å 35,000 kronor.

72:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 82) *dels* godkänna de vid statsrådsprotokollet över försvarsärenden den 8 januari 1923 fogade förslag till stater för flottans officerskår, flottans underofficerskår, flottans sjömanskår och flottans skeppsgossekår, kustartilleriets officerskår, kustartilleriets underofficerskår, kustartilleriets manskap m. fl., mariningenjörkåren, marinintendenturkåren, marinläkarkåren, flottans ecklesiastikstat och flottans poliskår m. fl., vid marininstaben anställd personal, sjörullföringsbefälhavare med biträden, sjökrigshögskolan, sjökrigsskolan, marinintendentskolan och skeppsgosseskolorna, att gälla under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924, *dels* godkänna de i en vid nyssnämnda protokoll fogad »Förteckning över i stat icke uppförda arvoden m. m.» under rubriken »A. Arvoden till ordinarie befattningshavare med avlöning från anslag under fjärde huvudtiteln, sjöförsvaret m. fl.» upptagna arvoden, *dels ock* upptaga ordinarie förslagsanslaget till avlöning till personal vid kårer och stater m. fl. med 15,578,400 kronor.

Riksdagen har icke funnit anledning till annan erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag än att på grund av den utav riksdagen under punkt 5:o) här ovan (arméns avlöningsanslag) förordade sänkningen från 750 till 600 kronor av grundavlöningen för det fast anställda manskapet vid såväl armén som marinen en minskning i det av Eders Kungl. Maj:t föreslagna anslagsbeloppet med omkring 75,000 kronor torde vara möjlig.

Anslaget skulle härigenom kunna för budgetåret 1923—1924 upptagas med i avrundat tal 15,500,000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts har riksdagen

dels godkänt de vid statsrådsprotokollet den 8 januari 1923 fogade förslag till stater för flottans officerskår, flottans underofficerskår, flottans sjömanskår och flottans skeppsgossekår, kustartilleriets officerskår, kustartilleriets underofficerskår, kustartilleriets manskap m. fl., mariningenjörkåren, marinintendenturkåren, marinläkarkåren, flottans ecklesiastikstat och flottans poliskår m. fl., vid marin staben anställd personal, sjöruddföringsbefälhavare med biträden, sjökrigshögskolan, sjökrigsskolan, marinintendentskolan och skeppsgosseskolorna, att gälla under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924,

dels godkänt de i en vid samma protokoll fogad »Förteckning över i stat icke uppförda arvoden m. m.» under rubriken »A. Arvoden till ordinarie befattningshavare med avlöning från anslag under fjärde huvudtiteln, sjöförsvaret, m. fl.» upptagna arvoden,

dels ock upptagit ordinarie förslagsanslaget till avlöning till personal vid kårer och stater m. fl. med 15,500,000 kronor.

73:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 83) har riksdagen för anställande av *extra biträden å flottans stationer och inom kustfästningarna* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag å 75,000 kronor.

74:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 84) har riksdagen

dels medgivit, att marindirektören av 1:a graden i flottan C. E. Richson och flaggkvartermannen i marinen A. G. Sjöqvist må för tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 uppbära personliga lönetillägg i enlighet med de grunder, som av departementschefen angivits i statsrådsprotokollet över försvarsärenden den 8 januari 1923,

dels till beredande av personliga lönetillägg åt Richson och Sjöqvist för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra förslagsanslag av 3,000 kronor,

dels ock medgivit, att Sjöqvist för samma tid må åtnjuta det dyrtidstillägg, som skulle tillkommit honom, om han kvarstått vid armén och övergått såsom tyghantverkare till artilleriets tygstat.

75:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 85) har riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till rekryteringskostnader med 196,700 kronor.

76:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 86) har riksdagen, med godkännande av det vid statsrådsprotokollet över för-

svarsärenden den 8 januari 1923 fogade förslag till stat för marinens reservstat, att tillämpas under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924, i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till marinens reservstat med 39,111 kronor.

77:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 87) har riksdagen

dels, med godkännande av det vid statsrådsprotokollet över försvarsärenden den 8 januari 1923 fogade förslag till stat för marinens reservpersonal, att tillämpas under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924, i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till marinens reservpersonal med 150,300 kronor,

dels ock medgivit, att till de marinens reserv tillhörande officerare, underofficerare och civilmilitära beställningshavare, vilka med rätt till fyllnadspension avgått från beställning å stat, må tillsvidare under tjänstgöring utgå avlöning till belopp, motsvarande skillnaden mellan å ena sidan den lön, vederbörande omedelbart före avgången från aktiv tjänst enligt avlöningsreglementet den 29 juni 1921 för officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare på aktiv stat m. fl. vid armén och marinen ägde uppbära, respektive skulle ägt uppbära, om nämnda reglemente vid tiden för avgången varit gällande, och å andra sidan den sammanlagda pensionsförmån, han vid tjänstgöringstillfället är berättigad att åtnjuta.

78:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 88) har riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till rese- och traktamentspenningar med 100,000 kronor.

79:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 89), har riksdagen för bestridande av kostnaderna för *höjning av dagtraktamenten* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra förslagsanslag av 30,000 kronor.

80:o) Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 90) får anmäla, att riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till flyttningsersättning med 45,000 kronor.

81:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 91) att i riksstaten upptaga ordinarie reservationsanslaget till resestipendier utan angivet belopp.

Med anledning av att, enligt vad riksdagen erfarit, understundom uppstått tvekan i fråga om vilka medel rätteligen skola anlitas för kostnaderna för viss resa, vill riksdagen i detta sammanhang framhålla, att enligt riksdagens mening sådana resor, som föranledas av åtgärder,

vilka skola bekostas av vederbörande underhålls- eller anskaffningsanslag, även må bestridas av å dessa anslag anvisade medel.

Riksdagen ansluter sig för övrigt till de i statsrådsprotokollet anförda synpunkterna i fråga om förevarande anslag och får alltså anmäla, att riksdagen i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till resestipendier utan angivet belopp.

B. De värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovisning.

82:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 92) har riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till penningbidrag och penningtillskott med 429,300 kronor.

83:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 93) har riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till understöd åt vissa värnpliktigas familjer med 20,000 kronor.

84:o) Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, punkt 94, får anmäla, att riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till inskrivnings-, mönstrings- och färdkostnader m. m. med 125,000 kronor.

C. Undervisning, understöd, expenser m. m.

85:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 95) har riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till undervisningsmateriel samt undervisningsanstalter m. m. med 20,621 kronor.

86:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 96) att i riksstaten upptaga ordinarie reservationsanslaget till understöd åt föreningar med 23,450 kronor.

Riksdagen, som icke velat motsätta sig Eders Kungl. Maj:ts förslag, innebärande att från anslaget skola bestridas vissa mindre utgifter, som hittills belastat anslaget till extra utgifter, får anmäla, att riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till understöd åt föreningar med 23,450 kronor.

87:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 97) dels i riksstaten uppföra anslaget till skrivmaterialier och expenser m. m. såsom reservationsanslag, dels ock upptaga nämnda anslag med ett belopp av 326,400 kronor.

Eders Kungl. Maj:t har dessutom äskat ett extra förstärkningsanslag av 100,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts berörda anslagsäskanden hava icke givit riksdagen anledning till erinran.

Riksdagen får beträffande det ordinarie anslaget anmäla, att riksdagen

dels i riksstaten uppfört anslaget till skrivmaterialier och expenser m. m. såsom reservationsanslag,

dels ock upptagit nämnda anslag med ett belopp av 326,400 kronor.

88:o) Under åberopande av vad riksdagen under närmast föregående punkt anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till skrivmaterialier och expenser m. m.* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 100,000 kronor.

89:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 100) har riksdagen till understödjande av *biblioteksverksamheten för underbefäl och manskap vid marinen* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 8,200 kronor.

90:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 101) har riksdagen till *fackutbildningskurs för marinläkarstipendiater över stat och värnpliktiga läkare vid marinen* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 2,500 kronor.

D. Förplägnad, beklädnad m. m.

91:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 102) har riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till förplägnad med 2,762,500 kronor.

92:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 103) att i riksstaten upptaga ordinarie reservationsanslaget till beklädnad med 773,300 kronor.

Eders Kungl. Maj:t har dessutom äskat ett förstärkningsanslag å 697,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot beräkningen av ifrågavarande anslagsbehov, vilket grundats på en dagskostnad för beklädnad å 60 öre för stammanskap och värnpliktiga samt 55 för skeppsgossar, får beträffande det ordinarie anslaget anmäla, riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till beklädnad med 773,300 kronor.

93:o) Under återopande av vad riksdagen under närmast föregående punkt anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till beklädnad* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 697,000 kronor.

94:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 105) att i riksstaten upptaga ordinarie reservationsanslaget till kasern- och förplägnadsutredning samt sängservis m. m. med 111,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:t har dessutom föreslagit, att till det ordinarie anslagets förstärkning anvisas ett extra anslag av 74,000 kronor, motsvarande 40 procent av hela anslagsbehovet.

Riksdagen har icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag och får beträffande det ordinarie anslaget anmäla, att riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till kasern- och förplägnadsutredning samt sängservis m. m. med 111,000 kronor.

95:o) Under återopande av vad riksdagen under närmast föregående punkt anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till kasern- och förplägnadsutredning samt sängservis m. m.* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 74,000 kronor.

96:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 107) att *dels* i riksstaten uppföra anslaget till bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt m. m. såsom reservationsanslag, *dels ock* upptaga nämnda anslag med ett belopp av 621,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:t har dessutom till förstärkning av ordinarie anslaget äskat ett extra anslag av 440,400 kronor.

Vad Eders Kungl. Maj:t sålunda föreslagit, har icke givit riksdagen anledning till erinran.

Riksdagen får beträffande det ordinarie anslaget anmäla, att riksdagen *dels* i riksstaten uppfört anslaget till bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt m. m. såsom reservationsanslag,

dels ock upptagit nämnda anslag med ett belopp av 621,000 kronor.

97:o) Under återopande av vad riksdagen under närmast föregående punkt anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt m. m.* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 440,400 kronor.

E. Övningar.

98:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 109) att i riksstaten upptaga ordinarie reservationsanslaget till flottans krigsberedskap och övningar med 4,142,800 kronor.

För budgetåret 1923—1924 har man vid anslagsberäkningen utgått från medelsbehovet för första halvåret 1923 eller 4,880,740 kronor för år. Genom nedgång i priserna på kol och olja samt genom att taga i anspråk ett befintligt förrådsöverskott å 4,500 ton kol har emellertid anslagsbehovet för nu ifrågavarande statsregleringsperiod kunnat nedbringas till 4,523,240 kronor. Däremot har ett belopp av 100,000 kronor ansetts behövt för beredande av övning åt den genom rekryteringen ökade numerären av flottans stammanskap.

Av det sålunda för budgetåret erforderliga beloppet, 4,623,240 kronor, hava 4,142,800 kronor ansetts bära upptagas under det ordinarie anslaget, medan återstoden, 480,500 kronor, äskats såsom förstärkningsanslag.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts beräkning av medelsbehovet under budgetåret 1923—1924 för flottans krigsberedskap och övningar.

Beträffande förevarande ordinarie anslag får riksdagen anmäla, att riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till flottans krigsberedskap och övningar med 4,142,800 kronor.

99:o) Under hänvisning till vad riksdagen under närmast föregående punkt anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till flottans krigsberedskap och övningar* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 480,500 kronor.

100:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 111) att i riksstaten uppföra ordinarie reservationsanslaget till kustartilleriets krigsberedskap och övningar med 524,400 kronor.

Med utgångspunkt från att kustartilleriets övningar skola hållas i samma utsträckning som under de senaste åren, har förstärkningsanslag äskats till belopp av 255,400 kronor.

Den uppgjorda anslagsberäkningen har icke givit riksdagen anledning till erinran.

Beträffande förevarande ordinarie anslag får riksdagen anmäla, att riksdagen i riksstaten uppfört ordinarie reservationsanslaget till kustartilleriets krigsberedskap och övningar med 524,400 kronor.

101:o) Under hänvisning till vad riksdagen under närmast föregående punkt anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till kustartilleriets krigsberedskap och övningar* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 255,400 kronor.

102:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 113) har riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till krigsövningar vid kustfästningarna med 20,000 kronor.

103:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 114) har riksdagen till *lega och furagering m. m. för hästar vid kustartilleriet* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 75,000 kronor.

F. Sjukvård.

104:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 115) att i riksstaten upptaga ordinarie förslagsanslaget till sjukvård för marinen med 175,000 kronor.

Anslaget uppfördes för år 1922 med 119,670 kronor och för tiden 1 januari—30 juni 1923 med 60,000 kronor.

På grund av den höga prisnivån ävensom ökad sjukvård i anledning av influensaepidemier hava under de senaste åren betydande överbetalningar ägt rum å ifrågavarande anslag.

I skrivelse nr 4 A framhöll 1922 års riksdag önskvärdheten av att Eders Kungl. Maj:t vidtog åtgärder i syfte att, bland andra, förevarande anslag erhöles reservationsanslags natur. Härvid uttalade riksdagen, att utgifterna under avsedda anslag syntes för sjöförsvarets vidkommande hava varit proportionsvis större än i fråga om lantförsvarets motsvarande anslag.

Departementschefen har nu erinrat om att marinens sjukvårdsanslag, som tidigare hade karaktär av reservationsanslag, på av Eders Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen till 1911 års riksdag gjord framställning från och med år 1912 uppförts såsom förslagsanslag, vilken anslagsnatur detsamma sedermera bibehållit. Denna Eders Kungl. Maj:ts framställning hade varit föranledd av förslag i nämnda syfte av särskilda sakkunniga, som under år 1910 tillkallats för utredning rörande förenkling av marinens redovisningsväsende.

Marinförvaltningen hade med stöd av vunnen erfarenhet ansett starka skäl tala för, att anslaget bibehölles såsom förslagsanslag.

Med avseende å vad marinförvaltningen anfört ville departementschefen förorda, att anslaget, åtminstone intill dess förhållandena å varu-

marknaden hade stabiliserat sig, fortfarande upptoges såsom förslagsanslag.

Vidkommande anslagsbehovet för budgetåret 1923—1924 hade marinförvaltningen uppskattat detta till 200,000 kronor. Då emellertid marinförvaltningen härvid syntes hava utgått ifrån, att förefintliga vakanser komme att fyllas i större omfattning än vad som kunde förutsättas bliva fallet, samt med hänsyn jämväl därtill, att det av marinförvaltningen för oförutsedda utgifter beräknade beloppet, 50,000 kronor, syntes alltför högt tilltaget, ansåg departementschefen anslagsbehovet för ifrågavarande statsregleringsperiod kunna nedbringas till 175,000 kronor.

Den av marinförvaltningen lämnade motiveringen för förevarande anslags bibehållande såsom förslagsanslag synes riksdagen icke vara bindande och sålunda ej giva tillräckligt stöd för den uppfattningen, att hinder föreligger för anslaget förändring till reservationsanslag. Några bärande skäl för att i detta avseende göra en skillnad mellan arméns och marinens sjukvårdsanslag torde enligt riksdagens mening icke heller föreligga. Riksdagen vill dock icke motsätta sig att, såsom departementschefen ifrågasatt, med förändring av anslagets natur får anstå, till dess förhållandena å varumarknaden stabiliserat sig.

I fråga om anslagets belopp har riksdagen ingen erinran att göra.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till sjukvård för marinen med 175,000 kronor.

105:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 116) har riksdagen av det utav 1921 års riksdag till *anskaffning av andningsapparater* beviljade anslaget å 19,865 kronor för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag anvisat återstoden eller 9,865 kronor.

G. Flytande materiel och byggnader.

106:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 117) att i riksstaten upptaga ordinarie reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll med 2,920,000 kronor.

För år 1922 voro för de behov, som med detta anslag skulle tillgodoses, tillgängliga följande medel:

ordinarie anslag.....	kronor 2,920,000: —
förstärkningsanslag.....	» 600,000: —
förstärkningsanslag på tilläggsstat.....	» 3,032,000: —
	<hr/>
	Summa kronor 6,552,000: —

För tiden 1 januari—30 juni 1923 beräknade Eders Kungl. Maj:t anslagsbehovet till 2,884,700 kronor, vilket belopp i dess helhet i statsverkspropositionen upptogs under det ordinarie anslaget. Riksdagen hade mot förslaget ingen annan erinran än att en uppdelning av anslagsbeloppet å ordinarie och extra stat borde ske. Det ordinarie anslaget upptogs med 1,384,700 kronor och förstärkningsanslaget med 1,500,000 kronor.

I sammanhang med beviljandet av förstärkningsanslaget å tilläggsstat har 1922 års riksdag ansett sig beträffande varvsdriftens ordnande i allmänhet böra uttala önskvärdheten av, att därvid iakttoges samma ekonomiska grunder, som tillämpades vid enskilda företag på motsvarande område. I överensstämmelse härmed syutes enligt riksdagens mening materialkostnaderna böra beräknas med hänsyn till gällande dagspriser och arbetslönerna bestridas i sin helhet av förevarande anslag.

För budgetåret 1923—1924 har ett belopp av 5,920,000 kronor ansetts erforderligt för bestridandet av de med anslaget avsedda ändamålen. Av denna summa har ett belopp av 3,000,000 kronor upptagits såsom anslagsförstärkning. Vid anslagsberäkningen hava hittills följda grunder följts.

Med anledning av föregående riksdags uttalande i fråga om varvsdriftens ordnande har departementschefen ansett sig böra framhålla, att i en tid, då dyrtidsanslagen vore under avveckling, vore det enligt hans mening förnuftigt att icke göra någon ändring i avseende på fördelningen å olika anslag av till vid flottans varv anställd personal utgående löner och dyrtidstillägg, utan i stället avvakta den tid, då man vid varven kunde övergå till fasta lönesatser utan dyrtidstillägg. Den lämpliga tidpunkten för en sådan övergång syntes emellertid departementschefen ännu icke vara inne. Med hänsyn härtill och under hänvisning till vad marinförvaltningen i anledning av riksdagens uttalande anfört hemställde han, att riksdagens nämnda uttalande för närvarande icke måtte föranleda någon åtgärd.

Riksdagens uttalande åter i avseende å materialkostnaderna har departementschefen i likhet med marinförvaltningen ansett böra följas redan vid beräkningen av medelsbehovet för budgetåret 1923—1924.

Den av departementschefen framlagda beräkningen i avseende å medelsbehovet för flottans nybyggnad och underhåll för budgetåret 1923—1924 har icke föranlett någon erinran från riksdagens sida.

Med anledning av departementschefens ovan berörda uttalande rörande sättet för avlöningarnas bestridande vid flottans varv har riksdagen, i anslutning till vad riksdagen år 1922 i samma fråga yttrat,

ansett sig böra framhålla, att den nuvarande anordningen i detta hänseende icke synes riksdagen vara lämplig. Genom att dyrtidstillägg å avlöningarna till vid flottans varv och verkstäder anställd personal utgår efter de för statstjänstemän i allmänhet gällande grunderna försvåras givetvis realiserandet av det av riksdagen framhållna önskemålet att varvsdriften organiseras efter samma ekonomiska grunder, som tillämpas vid enskilda företag på motsvarande områden. Härtill kommer, att genom de föreskrifter, som i fråga om dyrtidstilläggs beräkning gälla, avlöningarnas uträkning blir i hög grad invecklat och drager oproportionerligt mycket arbete. Jämväl därigenom att avlöningarna enligt det nuvarande systemet måste fördelas på ett underhålls- eller anskaffningsanslag samt dyrtidstilläggsanslaget, förorsakas i bokföringshänseende ett betydande merarbete såväl vid kalkylerandet av kostnaden för varje i varvsrörelsen ingående arbete som sedermera vid redovisningen av de vid arbetets utförande uppkommande utgifterna. Med hänsyn härtill har riksdagen efter en ingående prövning av detta spörsmål kommit till den bestämda uppfattningen, att det för befrämjande av enkelhet och sparsamhet vid varvsrörelsens handhavande måste anses önskvärt, att en omläggning av avlöningstvåvet snarast möjligt sker i den riktningen, att samtliga avlöningkostnader bestridas för här ifrågakommande personals vidkommande från vederbörligt underhålls- eller anskaffningsanslag. Riksdagen förbiser givetvis icke, att härigenom ett överflyttande av vissa utgifter sker till nämnda anslag från anslagen till dyrtidstillägg, varigenom följaktligen en ökning av anslagen till underhåll och anskaffning m. m. nödvändiggöres.

Riksdagen vill även uttala sin förväntan, att om möjligt redan i nästa års statsverksproposition anslagen beräknas enligt de sålunda föreslagna ändrade grunderna.

Den för marinens del i nämnda hänseende av riksdagen beslutade omläggningen i fråga om avlöningkostnadernas bestridande torde jämväl böra genomföras vid arméns verkstäder, i den mån motsvarande förhållanden där äro till finnandes.

Beträffande förevarande ordinarie anslag får riksdagen anmäla, att riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll med 2,920,000 kronor.

107:o) Under hänvisning till vad riksdagen under närmast föregående punkt anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 3,000,000 kronor.

108:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 119) har

riksdagen medgivit, att det utav 1920 års riksdag till reparation av portarna till dockorna nr 1 och 3 å flottans varv i Karlskrona för år 1921 anvisade extra reservationsanslag av 60,000 kronor må, till den del det icke disponerats för nämnda ändamål, användas för reparation av sätten för svajningsrummet till dockorna nr 1—5 å samma varv.

109:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 120) har riksdagen för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag anvisat det av 1921 års riksdag för *anskaffning av undervattensbåtmateriel* beviljade anslaget av 2,500,000 kronor.

110:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 121) har riksdagen till anordningar för *elektrisk belysning m. m. å vid flottans skeppsbro i Karlskrona förlagda fartyg* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 59,800 kronor.

111:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 122) har riksdagen till *ersättande av vissa genom eldsvåda å Galärvarvet förstörda inventarier m. m.* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 265,570 kronor.

112:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 123) har riksdagen för anordnande av *ökat förrådsutrymme för torpeder vid flottans station i Karlskrona* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 24,900 kronor.

113:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 124) att i riksstaten upptaga ordinarie reservationsanslaget till befästningar, kustartilleriets kaserner m. m. med 336,150 kronor.

För år 1922 utgör detta anslag 319,850 kronor, varjämte såsom anslagsförstärkning beviljats 65,000 kronor. För första halvåret 1923 hava anvisats 166,550, respektive 120,000 kronor.

Den nu begärda anslagsökningen i avseende å det ordinarie anslaget är beroende på att underhåll måste beräknas för nytillkomna befästningar. Såsom förstärkning av nämnda anslag hava 40 procent av anslagets summa eller 134,500 kronor ansetts erforderliga.

Riksdagen har funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag och får beträffande det ordinarie anslaget anmäla, att riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till befästningar, kustartilleriets kaserner m. m. med 336,150 kronor.

114:o) Under hänvisning till vad riksdagen under närmast föregående punkt anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till befästningar, kustartilleriets kaserner m. m.* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 134,500 kronor.

115:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 126) att i riksstaten upptaga ordinarie reservationsanslaget till kustartilleriets materiel m. m. med 392,200 kronor.

Förevarande anslag har senast beräknats efter ett årsbehov av 377,516 kronor och sålunda för budgetåret 1 januari—30 juni 1923 uppförts med 188,750 kronor. Såsom förstärkning av anslaget hava anvisats för år 1922 224,000 kronor och för första halvåret 1923 110,000 kronor.

Den nu föreslagna ökningen av det ordinarie anslaget är beroende på att underhåll måste beräknas jämväl för viss nytillkommen materiel samt att ett mindre belopp upptagits till arvoden åt vissa tillsyningsmän. Såsom anslagsförstärkning har ansetts böra beräknas 60 procent av det ordinarie anslagets slutsumma.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot det sätt, varpå anslagsberäkningen av Eders Kungl. Maj:t uppgjorts.

Beträffande det ordinarie anslaget får riksdagen anmäla, att riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till kustartilleriets materiel m. m. med 392,200 kronor.

116:o) Under hänvisning till vad under närmast föregående punkt anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till kustartilleriets materiel m. m.* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 235,300 kronor.

H. Artilleri-, min-, torped-, gnist-, flyg- och annan teknisk materiel.

117:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 128) har riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till skjut- och materielförsök samt inskjutning av kanoner med 50,000 kronor.

118:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 129) har riksdagen för utförande av *provisorisk centralsiktanordning å pansarbåt av Sverige-typen* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 125,000 kronor.

119:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 130) har riksdagen för *luftvärnsbestyckning å vissa fartyg* beviljat ett anslag av 84,000 kronor och därav för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag anvisat hälften eller 42,000 kronor.

120:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 131) har riksdagen för *komplettering av luftkanoners siktinrättningar* beviljat ett an-

slag av 84,000 kronor och därav för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag anvisat hälften eller 42,000 kronor.

121:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 132) har riksdagen av det utav 1921 års riksdag till *jagares förseende med luftkanoner* beviljade anslaget å 75,000 kronor för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag anvisat återstoden, 18,750 kronor.

122:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 133) har riksdagen av det utav 1921 års riksdag till *förbättrad projektilutredning för luftkanoner* beviljade anslaget å 66,500 kronor för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag anvisat återstoden, 16,625 kronor.

123:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 134) har riksdagen av det utav 1921 års riksdag för anskaffning av *lyspistoler för kustfästningarna* beviljade anslaget å 17,500 kronor för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag anvisat återstoden, 4,375 kronor.

124:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 135) har riksdagen av det utav 1921 års riksdag till *revidering av kustfästningarnas äldre krut m. m.* beviljade anslaget å 50,000 kronor för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag anvisat återstoden eller 12,500 kronor.

125:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 136) har riksdagen

dels av det för anskaffning av *minmateriel för flottan* utav 1921 års riksdag beviljade anslag, 150,000 kronor, för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag anvisat återstoden, 10,000 kronor,

dels ock för anskaffning av *minmateriel för marinen* beviljat ett anslag av 150,000 kronor samt därav för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag anvisat ett belopp av 75,000 kronor.

126:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 137) har riksdagen till *försök med minmateriel* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 25,000 kronor.

127:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 138) har riksdagen till *prövning och undersökning av brisanta sprängämnen* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 25,000 kronor.

128:o) Med anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 139) har riksdagen av det utav 1921 års riksdag för anskaffning av *minsvep för kustfästningarna* beviljade anslaget av 42,000 kronor för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag anvisat återstoden eller 14,000 kronor.

129:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 140) att för anskaffning av torpeder för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra reservationsanslag av 486,600 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag i fråga om torpedanskaffningen avser att kunna bereda den vid torpedverkstaden sysselsätta arbetsstyrkan fortsatt arbete. Härvid har man utgått från en nybeställning under år 1923 av 30 torpeder av hittills vanlig modell samt att arbetet med framställandet av en ny torpedtyp skall påbörjas.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag rörande fortsatt anskaffning av torpeder av vanlig modell.

Eders Kungl. Maj:ts förslag om framställandet av en ny torpedtyp har riksdagen, efter det vederbörande utskott tagit del av de till ärendet hörande handlingarna, icke velat motsätta sig.

Beträffande under denna punkt äskat anslag får riksdagen anmäla, att riksdagen för *anskaffning av torpeder* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 486,600 kronor.

130:o) Under hänvisning till vad riksdagen under närmast föregående punkt anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen till *framställande av en ny torpedtyp* beviljat ett anslag av 238,000 kronor och därav för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag anvisat ett belopp av 100,000 kronor.

131:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 142) har riksdagen av det utav 1921 års riksdag för *modernisering av flottans radiostationer* beviljade anslaget å 170,000 kronor för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag anvisat återstoden eller 42,500 kronor.

132:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 143) har riksdagen till *underhåll av flygmaterielen* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 587,000 kronor.

133:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 144) att till försök med teknisk materiel för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra reservationsanslag av 75,000 kronor.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag och får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen till *försök med teknisk materiel* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 75,000 kronor.

134:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 145) har riksdagen medgivit, att av uppkommen behållning å det av 1919 års riksdag för anskaffning av en lastautomobil för flottans varv i Stockholm för år 1920 beviljade extra reservationsanslag av 43,000 kronor må för anskaffning av chifferapparater m. m. användas ett belopp av högst 11,250 kronor.

135:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 146) har riksdagen medgivit, att uppkommen behållning å det av 1919 års riksdag för anskaffning av en lastautomobil för flottans varv i Stockholm för år 1920 beviljade extra reservationsanslag av 43,000 kronor må, till den del densamma icke disponeras för anskaffning av chifferapparater m. m., användas för anskaffning av avståndsmätningssinstrument.

136:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 147) har riksdagen medgivit, att av medel, inlutna genom försäljning av för Vaxholms och Karlskrona fästningar vid 1914 års mobilisering anskaffade hästar, må för *motorisering av ett haubitsbatteri* användas ett belopp av högst 110,000 kronor.

I. Diverse.

137:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 148) har riksdagen

dels i riksstaten uppfört anslaget till utgivande av läroböcker, beskrivningar, reglementen och instruktioner m. m. såsom reservationsanslag,

ock dels upptagit nämnda anslag med ett belopp av 16,000 kronor.

138:o) Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 149) får anmäla, att riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till extra utgifter med 110,000 kronor.

139:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 150) har riksdagen

dels i riksstaten uppfört anslaget till kommittéer och utredningar genom sakkunniga såsom reservationsanslag,

ock dels upptagit nämnda anslag med ett belopp av 40,000 kronor.

140:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 151) har riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till ersättning för rustning och rotering med 1,480 kronor.

141:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 152) har riksdagen till beredande av *semester åt vid sjöförsvaret anställda arbetare* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra förslagsanslag av 125,000 kronor.

142:o) Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 153) får anmäla, att riksdagen till beredande av *ersättning åt ägarna av två förolyskade motorbåtar* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 16,000 kronor.

J. Sjökartverket.

143:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 158) att i riksstaten upptaga ordinarie reservationsanslaget till omkostnader för kontroll- och undersökningsväsendet med 12,000 kronor.

Anslaget var i riksstaten för år 1922 upptaget till 14,000 kronor. Till förstärkning av anslaget var i samma riksstat uppfört ett extra anslag å 3,000 kronor.

I riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 är det ordinarie anslaget upptaget med 8,000 kronor och förstärkningsanslaget med 1,500 kronor.

Nu har Eders Kungl. Maj:t beträffande budgetåret 1923—1924 föreslagit, att det ordinarie anslaget uppföres med 12,000 kronor och förstärkningsanslaget med 3,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t sålunda föreslagit, får beträffande det ordinarie anslaget anmäla, att riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie reservationsanslaget till omkostnader för kontroll- och undersökningsväsendet med 12,000 kronor.

144:o) Under åberopande av vad riksdagen under närmast föregående punkt anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till omkostnader för kontroll- och undersökningsväsendet* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 3,000 kronor.

145:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 160) har riksdagen till redigering och utgivning av *tidskriften »Underrättelser för sjöfarande»* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 38,000 kronor.

146:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 161) har riksdagen såsom *bidrag till internationella hydrografiska byrån* för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra förslagsanslag av 8,500 kronor.

Stockholm den 27 april 1923.

Med undersåtlig vördnad.

Bil.

Stat
för rullföringsbefälhavare med biträden
 för tiden 1 juli 1923—30 juni 1924.

	Antal.	Enhets- kostnad. Arvodo. Kronor.	Summa kronor.
Befälhavaren för Stockholms stads rullföringsområde	1	—	3 600
Rullföringsbefälhavare i landsorten	73	3 180	232 140
Rullföringsbefälhavare & Gottland tillika landstomsområdes- befälhavare	4	2 760	11 040
Officerare vid Stockholms stads rullföringsområde	3	3 180	9 540
Biträden vid Stockholms stads rullföringsområde	6	2 340	14 040
Biträden vid Stockholms lantrullföringsområde	2	2 340	4 680
Biträden vid rullföringsområden i landsorten	83	2 130	176 790
Biträden vid rullföringsområden & Gottland tillika landstoms- förrådsförvaltare	4	1 710	6 840
Summa kronor	—	—	458 670

Anm. 1. Förestående arvoden äro avsedda att utgå under förutsättning att resp. befattningar uppehållas av personal i reserven. Om och i vad mån arvodena må utgå, därest annan personal för ändamålet förordnas, beror av de bestämmelser, som utfärdas av Kungl. Maj:t.

Anm. 2. Utöver arvodena utgå kallortstillägg enligt de i 12 § i avlöningsreglementet för officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare på aktiv stat m. fl. vid armén och marinen stadgade grunder.